

П Р А В И Л А
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА
[крім залізничного, наземного,
повітряного, водного транспорту
(морського внутрішнього
та інших видів водного транспорту),
вантажів та багажу (вантажобагажу)]

№ 07

(нова редакція)

КИЇВ - 2008

З М І С Т

ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ.....	3
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	4
3. СТРАХОВА СУМА. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ. ФРАНШИЗА.....	4
4. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВІ ВИПАДКИ.....	6
5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.....	6
6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	8
7. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ ТА УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ЙОГО ДІЇ.....	9
8. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН.....	10
9. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ.....	12
10. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ.....	12
11. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	13
12. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ В ЗДІЙСНЕННІ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ.....	14
13. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.....	15
14. ОСОБЛИВІ УМОВИ.....	15

ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ.

Нерухоме майно (нерухомість) – земельні ділянки, а також об'єкти (земельні поліпшення), розташовані на земельній ділянці і невід'ємно пов'язані з нею, переміщення яких є неможливим без їх знецінення та зміни їх призначення.

Будівлі – земельні поліпшення, в яких розташовані приміщення, призначені для перебування людини, розміщення рухомого майна, збереження матеріальних цінностей, здійснення виробництва, тощо.

Приміщення – частина внутрішнього об'єму будівлі, обмежена будівельними елементами, з можливістю входу і виходу.

Споруди – земельні поліпшення, що не належать до будівель та приміщень, призначені для виконання спеціальних технічних функцій (дамби, тунелі, естакади, естакади, мости, тощо).

Передавальні пристрої – земельні поліпшення, створені для виконання спеціальних функцій з передачі енергії, речовини, сигналу, інформації, тощо будь-якого походження та виду на відстань (лінії електропередачі, трубопроводи, водопроводи, теплові та газові мережі, лінії зв'язку, тощо).

Об'єкти незавершеного будівництва – будівлі, споруди або передавальні пристрої, які фактично не експлуатуються внаслідок того, що перебувають у недобудованому стані.

Рухоме майно – матеріальні об'єкти (речі), які можна вільно переміщати у просторі без заповідання їм шкоди.

Знос (знецінення) – втрата вартості майна порівняно з вартістю нового майна.

Дійсна вартість майна – вартість відтворення (вартість заміщення) або ринкова вартість майна.

Незалежна оцінка майна – це оцінка майна, що проведена суб'єктами оціночної діяльності. Суб'єктами оціночної діяльності є органи державної влади та органи місцевого самоврядування, які отримали повноваження на здійснення оціночної діяльності та у складі яких працюють оцінювачі, а також суб'єкти господарювання – зареєстровані в установленому законодавством порядку фізичні особи – СПД, а також юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність, у складі яких працює хоча б один оцінювач та які отримали сертифікат суб'єкта оціночної діяльності.

Знищене майно – це майно, яке після настання певної події стає повністю непридатним до використання за цільовим призначенням і шляхом ремонту не може бути приведено в стан, придатний для подальшого використання.

Внаслідок знищення майно перестає існувати або повністю втрачає свою цінність (свої властивості).

Пошкоджене майно – це майно, якість якого після настання певної події погіршилась, зменшилась його цінність або на якийсь час воно стало непридатним для використання за цільовим призначенням, але шляхом ремонту може бути приведене в стан, придатний для подальшого його використання.

Крадіжка – таємне викрадення чужого майна.

Грабіж – відкрите викрадення чужого майна.

Розбій – напад з метою заволодіння чужим майном, поєднаний з насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала нападу, або з погрозою застосування такого насильства.

Вплив рідини з водопостачальних, каналізаційних, опалювальних систем – витікання рідини всупереч встановленим нормам експлуатації із стаціонарних систем водопостачання і каналізації, устаткування, що безпосередньо з'єднано з трубами систем водопостачання і каналізації та систем водяного чи парового опалення Страхувальника.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

1.1. На підставі цих Правил Товариство з додатковою відповідальністю страхова компанія «НАФТАГАЗСТРАХ» (далі - *Страховик*) укладає Договори добровільного страхування майна з юридичними особами (незалежно від форм власності та видів їх діяльності) та дієздатними фізичними особами (далі - *Страхувальники*).

1.2. При зміні умов володіння, користування чи розпорядження майном Страхувальник зобов'язаний письмово попередити про це Страховика.

1.3. Страхувальники мають право при укладанні Договорів страхування призначати фізичних або юридичних осіб (Вигодонабувачів) для отримання страхового відшкодування, а також замінювати їх до настання страхового випадку. **Вигодонабувач** – це особа, яка має законний інтерес у застрахованому майні та може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

2.1. **Предметом Договору страхування** є майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать закону України та пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном:

- яке належить Страхувальнику на правах власності;
- яким Страхувальник володіє, користується за договорами найму, оренди чи лізингу;
- придбане Страхувальником у кредит;
- прийняте Страхувальником для переробки, ремонту, на комісію, зберігання чи під заставу, якщо це майно не застраховане його власником.

2.2. **На страхування приймаються:**

2.2.1. Будівлі та споруди виробничого, адміністративного, складського та соціально-культурного призначення.

2.2.2. Житлові квартири, будинки (у т.ч. дачні), включаючи внутрішнє оздоблення (ремонт) приміщень.

2.2.3. Передавальні пристрої (лінії електропередачі, трубопроводи, водопроводи, теплові та газові мережі, лінії зв'язку, тощо).

2.2.4. Меблі, побутова та офісна техніка, комп'ютерна техніка та електроніка.

2.2.5. Технологічне обладнання, машини, апарати та устаткування.

2.2.6. Товарно-матеріальні цінності (ТМЦ).

2.2.7. Інше майно.

2.3. Застрахованим вважається майно, перелік та місцезнаходження якого зазначені в Договорі страхування.

3. СТРАХОВА СУМА. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ. ФРАНШИЗА.

3.1. **Страхова сума** - грошова сума, в межах якої Страховик, відповідно до умов Договору страхування, зобов'язаний провести виплату при настанні страхового випадку.

3.2. **Розмір страхової суми** визначається за домовленістю між Страховиком та Страхувальником у межах дійсної вартості майна на момент укладання Договору страхування, що підтверджена відповідними документами, якщо інше не передбачено Договором страхування.

Дійсна вартість майна визначається:

3.2.1. Для нерухомого майна (будівель, споруд, у т.ч. житлових квартир і будинків) – у розмірі вартості будівництва в даній місцевості аналогічних видів майна, враховуючи знос та експлуатаційно-технічний стан.

3.2.2. Для обладнання, машин, інвентарю, предметів домашнього вжитку та особистого користування – у розмірі суми, необхідної для придбання майна, аналогічного тому, що страхується, з урахуванням його зносу.

3.2.3. Для товарно-матеріальних цінностей (ТМЦ), товарів, що знаходяться в обігу (продукція, сировина, матеріали, придбані Страхувальником з метою їх переробки, а

також запаси на складах, в крамницях) – у розмірі очікуваного середньомісячного залишку за цінами, необхідними для повторної їх закупівлі (за згодою Сторін можливе й інше визначення страхової суми цього виду майна з наданням розрахунку).

3.2.4. Для товарів, що виготовляються Страхувальником (як для незавершеного виробництва, так і готових товарів) – у розмірі витрат виробництва, необхідних для їх повторного виготовлення.

3.2.5. Для об'єктів на стадії незавершеного будівництва - у розмірі фактично проведених матеріальних та трудових витрат до моменту укладання Договору страхування, виходячи із затверджених норм та розцінок на будівельні роботи.

3.2.6. Для майна, одержаного Страхувальником за договором найму або прийнятого ним від інших організацій і населення для переробки, ремонту, на комісію, зберігання, тощо – у розмірі вартості, яка не повинна перевищувати даних бухгалтерського обліку підприємств, яким належить це майно, і документів про його прийняття, або оціночної вартості такого майна.

3.2.7. Для внутрішнього оздоблення (ремонт) приміщень - виходячи з витрат Страхувальника або орендодавця цих приміщень на їх ремонт / оздоблення згідно з відповідними документами, які підтверджують ці витрати або виходячи з вартості ремонтно-відновлювальних робіт, з урахуванням зносу і експлуатаційно-технічного стану оздоблення.

3.2.8. Для експонатів виставок, музейних коштовностей, колекцій, тощо - у розмірі вартості, вказаної у наданих Страхувальником документах компетентних установ або згідно з експертною оцінкою.

3.3. Знос (знецінення) будівель, споруд та іншого майна розраховується на підставі норм амортизаційних відрахувань, встановлених чинним законодавством.

3.4. Страхова сума встановлюється окремо за кожним видом (найменуванням) майна або за сукупністю (групою, категорією) майна, що приймається на страхування.

Розмір страхової суми визначається, враховуючи особливості фізичного стану майна, його поточного використання, впливу зовнішніх факторів на формування ринкової вартості майна, тощо.

3.4.1. Страхова сума може бути встановлена по окремому страховому випадку, групі страхових випадків або за Договором страхування в цілому.

3.5. Страхувальник має право застрахувати усе, належне йому майно у повному обсязі або будь-яку його частину (вибіркове страхування).

3.6. Розмір страхової суми при укладанні Договорів страхування майна юридичних осіб може бути встановлено в межах балансової або договірної (заявленої) вартості майна, але у будь-якому випадку не може перевищувати дійсну вартість майна на момент укладання Договору страхування.

3.7. За бажанням Страхувальника майно може бути застраховане у визначеному відсотку (частці) від його вартості. Але ця частка не може складати менше 50,0% дійсної вартості майна.

3.7.1. У разі, коли страхова сума на момент укладання Договору страхування становить певну частку вартості застрахованого майна, страхове відшкодування виплачується у тій же частці від визначених по страховій події збитків, якщо інше не передбачено умовами страхування.

3.8. Після виплати страхового відшкодування, страхова сума за Договором страхування зменшується на суму виплаченого відшкодування з дати настання страхової події.

3.9. **Страховий тариф** - ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Страхові тарифи обчислюються Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків.

Конкретний розмір страхового тарифу визначається при укладанні Договору страхування в залежності від ступеня ризику (виду/категорії майна, галузі та характеру діяльності Страхувальника, умов зберігання майна, застосування засобів протипожежної охорони, місцезнаходження майна, строку страхування і т.ін.).

Базові річні страхові тарифи наведені в Додатку № 1 до цих Правил.

3.10. **Страховий платіж** (страховий внесок, страхова премія) – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.

Страховий платіж обчислюється виходячи зі страхової суми та страхового тарифу.

3.11. Страховий платіж може бути сплачений готівкою у касу Страховика або шляхом безготівкового перерахунку на поточний рахунок Страховика у грошовій одиниці України.

3.12. За згодою Сторін страховий платіж сплачується одноразово або частинами. Розмір та строки сплати чергових частин страхового платежу зазначаються в Договорі страхування.

3.13. Договором страхування може бути передбачена **франшиза** (*умовна чи безумовна*) - частина збитків, що не відшкодовується Страховиком.

Франшиза може бути встановлена як в абсолютній величині, так і у процентному відношенні до страхової суми.

• **Умовна франшиза** – Страховик не несе відповідальності за збитки, які не перевищують розмір франшизи, та зобов'язаний відшкодувати збиток повністю, якщо сума збитку перевищує розмір встановленої франшизи.

• **Безумовна франшиза** – Страховик зобов'язаний відшкодувати збиток за вирахуванням встановленої франшизи.

Франшиза встановлюється у кожному випадку завдання збитку за окремими ризиками або за всіма ризиками разом.

4. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВІ ВИПАДКИ.

4.1. **Страховий ризик** - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

4.2. **Страховий випадок** – подія, передбачена Договором страхування, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або Вигодонабувачу.

4.3. За Договорами страхування, укладеними відповідно до цих Правил, Страховик відшкодовує збитки за пошкодження, знищення або втрату застрахованого майна, що сталося внаслідок:

4.3.1. Протиправних дій третіх осіб (включаючи крадіжку, грабіж, розбій).

Під групою ризиків «Протиправні дії третіх осіб» слід розуміти будь-яке умисне пошкодження, знищення / руйнування або викрадення застрахованого майна особами, що не знаходяться із Страхувальником у трудових / договірних відносинах та не є членами його сім'ї.

4.3.2. Проникнення води із сусідніх приміщень, якщо це не є наслідком стихійного явища.

4.3.3. Впливу рідини у зв'язку із пошкодженням водопостачальних, каналізаційних, опалювальних систем та систем пожежогасіння.

4.3.4. Наїзду транспортних засобів, керованих особами, що не перебувають із Страхувальником у трудових / договірних відносинах та не є членами його сім'ї.

4.3.5. Аварії електричної мережі та впливу електричного струму.

4.3.6. Раптової механічної дії на застраховане майно непередбачуваних фізичних сил (падіння дерев, каміння, будівельної техніки, тощо).

5. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ І ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.

5.1. Якщо інше не обумовлено Договором страхування, **страхуванню не підлягають:**

5.1.1. Готівкові гроші в українській грошовій одиниці та в іноземній валюті.

5.1.2. Акції, облігації та інші цінні папери; страхові поліси, ощадні книжки, банківські чеки і т.ін.

5.1.3. Рукописи, креслення та інші документи, бухгалтерські та ділові книги.

5.1.4. Зразки, наочні приладдя, моделі, макети, виставочні зразки, форми і т.п.

5.1.5. Коштовні метали в самородках, злитках, дроті або у вигляді посуду, коштовні камені без оправ, ювелірні вироби.

5.1.6. Рідкісні та антикварні предмети.

5.1.7. Ордена, медалі, іменні знаки та нагороди.

5.1.8. Марки, монети, грошові знаки та бони, малюнки, картини, скульптури або інші колекції та твори мистецтва, а також предмети релігійного культу.

5.1.9. Технічні носії інформації комп'ютерних та аналогічних систем (магнітні плівки, касети, магнітні диски і т.ін.).

5.1.10. Ділова деревина та дрова на лісосіках і під час сплаву.

5.1.11. Вибухові речовини.

5.1.12. Будівлі, споруди та інше майно, строк експлуатації яких минув.

5.1.13. Майно, що перебуває в аварійному стані чи розташоване у зоні, якій загрожують повені, зсуви, обвали або інші стихійні лиха – з часу оголошення у встановленому порядку про таку загрозу або оформлення компетентними органами (гідрометеослужба) відповідного документа (акта, висновку), що підтверджує факт аварійності, загрози.

5.1.14. Худоба, посіви сільськогосподарських культур та фруктових садів.

5.1.15. Мережі електропостачання під відкритим небом, включаючи опори, щогли й огороження.

5.1.16. Рухоме майно, що зберігається поза території приміщень.

5.1.17. Інше майно, факт загибелі якого достовірно важко з'ясувати.

5.2. **Страховому відшкодуванню не підлягають збитки**, що завдані:

5.2.1. Застрахованому майну впливом корисного (робочого) вогню або тепла, необхідного для процесу обробки, ремонту або інших цілей (наприклад: висушування, варіння, коптіння, гаряча обробка або плавлення металів).

5.2.2. Двигунам внутрішнього згорання або аналогічним машинам внаслідок вибухів, що виникають в камерах згорання.

5.2.3. Дією електричного струму на різні електричні пристрої з виникненням полум'я або без нього внаслідок перенапруження, порушення ізоляції електричного устаткування, короткого замикання, замикання в обмотці та при інших аваріях і несправностях електротехнічного обладнання.

5.2.4. Вибухом динаміту або інших вибухових речовин.

Під *вибуховими речовинами* розуміють хімічні сполуки чи суміші, здатні під впливом зовнішнього імпульсу до швидких хімічних реакцій, які супроводжуються утворенням великої кількості тепла і газоподібних продуктів.

5.2.5. Внаслідок проникнення в застраховані приміщення дощу, снігу, граду або бруду через незачинені вікна, двері або інші отвори в будівлях, якщо ці отвори не виникли внаслідок стихійного лиха.

5.2.6. Порушенням техніки безпеки, протипожежних правил, санітарних норм та інших нормативних актів, які регулюють правила утримання, зберігання, обслуговування і експлуатації застрахованого майна.

5.2.7. Внаслідок навмисних дій, бездіяльності, халатності чи грубої недбалості Страхувальника (Вигодонабувача) чи осіб, що пов'язані зі Страхувальником трудовими відносинами або є членами його родини, або інші особи, що проживають разом зі Страхувальником та ведуть з ним спільне господарство.

5.2.8. Постійним впливом експлуатаційних факторів або природних процесів (зносу, корозії, окислювання, шуму, гниття, самозаймання, усушки та інших природних властивостей матеріалів, з яких виготовлене застраховане майно), а також пошкодженням гризунами та іншими шкідниками, плісенню, грибок.

5.2.9. Внаслідок експериментальних чи дослідницьких робіт, якщо інше не передбачено Договором страхування.

5.2.10. Внаслідок впливу водяної пари, конденсату, відпрівання, тощо, якщо це не пов'язано із настанням страхової події.

5.2.11. Внаслідок пошкодження водою з автоматичних спринклерних систем пожежогасіння і відкритих систем водяного зрошення, якщо інше не передбачено Договором страхування.

5.2.12. Будь-якими воєнними діями, громадянськими заворушеннями, повстаннями, заколотами, страйками, державним переворотом, терористичними актами та їх наслідками.

5.2.13. Реквізицією, арештом, конфіскацією та іншими законними діями військової чи цивільної влади, які мають юридичну силу на період дії Договору страхування.

5.2.14. Діями мін, бомб, снарядів та інших знарядь війни.

5.2.15. Ядерними інцидентами, впливом іонізуючого випромінювання, радіоактивного та бактеріологічного забруднення.

5.2.16. Техногенними аваріями, викликаними систематичним нерегламентованим використанням технологічного обладнання.

5.2.17. Внаслідок застосування матеріалів та конструкцій, забракованих відповідними компетентними органами.

5.2.18. Переміщенням застрахованого майна та знаходженням його поза місцем / адресою, зазначеною у Договорі страхування, крім випадків переїзду Страхувальника за новою адресою за умови письмового погодження зі Страховиком.

5.3. Якщо інше не обумовлено Договором страхування, Страховик **не відшкодовує збитки**, що мали місце внаслідок:

5.3.1. Пошкодження або знищення теплиць, вітрин, вітражів, скляних стін і дахів, віконного і дверного скла розміром більше 1,5 кв.м., а також віконних і дверних рам або інших обрамлень, у яких закріплене таке скло.

5.3.2. Пошкодження або знищення закріплених на зовнішній стороні будівель і споруд таких предметів, як щогли, антени, відкриті електропроводи, світлові рекламні установки, плакатні щити, захисні козирки або навіси вітрин.

5.3.3. Падіння конструктивних елементів та уламків (частин) застрахованого майна внаслідок часткового руйнування або пошкодження цього майна через ветхість (знос) та/або виробничі (будівельні) дефекти.

5.3.4. Обвалу будинків, споруд через похибки проектувальників та/або будівельників.

5.3.5. Пошкодження машин, обладнання і транспортних засобів в результаті їх внутрішніх пошкоджень, які не спричинені ніякими зовнішніми факторами.

5.4. У будь-якому випадку **не відшкодовуються збитки**, що виникли до початку дії Договору страхування, але були виявлені тільки після його укладання, а також непрямі збитки Страхувальника (моральна шкода, штрафи, пені, неустойки).

6. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

6.1. Місце дії Договору страхування – Україна, якщо інше не обумовлено Договором страхування.

6.2. Рухоме майно вважається застрахованим тільки на тій території (за адресою), що вказана у Договорі страхування. Якщо застраховане майно вилучається з місця дії Договору страхування без узгодження зі Страховиком, страховий захист припиняється.

6.2.1. При зміні місцезнаходження застрахованого майна Страхувальник повинен заздалегідь повідомити про це Страховика і, у разі збільшення ризику, сплатити додаткову премію, визначену Страховиком.

6.2.2. Повернення на територію страхування майна, пошкодженого за її межами, не є підставою для виплати Страховиком страхового відшкодування.

6.3. Договір страхування може укладатись на строк від 1 до 11 місяців, на 1 рік і більше (із щорічним уточненням вартості майна і перерахунком суми річних платежів).

6.4. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

7. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ ТА УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ЙОГО ДІЇ.

7.1. **Договір страхування** – це письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або Вигодонабувачу, а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови Договору.

7.2. Для укладання Договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування. При укладанні Договору страхування Страховик має право запросити у Страхувальника баланс або довідку про фінансовий стан, підтверджені аудитором (аудиторською фірмою), та інші документи, необхідні для оцінки страхового ризику.

7.3. Страхувальник надає Страховику:

7.3.1. Перелік / опис майна, що підлягає страхуванню, із зазначенням його вартості та місцезнаходження (засвідчений підписом керівника і головного бухгалтера та скріплений печаткою Страхувальника – юридичної особи / СПД).

При необхідності залучається експерт для огляду (експертизи) майна, що підлягає страхуванню, і тоді перелік / опис майна засвідчується його підписом.

7.3.2. Відомості, необхідні для визначення ступеня страхового ризику:

- інформацію про призначення майна та умови його експлуатації; характеристику приміщень, де знаходиться майно;

- інформацію про наявність факторів небезпеки на виробництві (небезпечні властивості речовин і матеріалів, що використовуються та/або видобуваються, небезпечні виробничі процеси і операції, небезпечне обладнання), що можуть призвести до настання страхового випадку;

- інформацію про наявність протипожежного захисту;

- іншу інформацію на вимогу Страховика.

7.3.3. Страхувальник несе відповідальність за достовірність і повноту даних, представлених ним в заяві на укладання Договору страхування та переліку / описі майна, що підлягає страхуванню.

7.4. Факт укладання Договору страхування може посвідчуватися Страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою Договору страхування.

7.5. **Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність** за згодою Сторін, а також у разі:

1) закінчення строку його дії;

2) виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;

3) несплати Страхувальником страхового платежу. При цьому Договір вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом 10 (десяти) робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;

4) ліквідації Страхувальника - юридичної особи або смерті Страхувальника – фізичної особи чи втрати ним дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями 22, 23 і 24 Закону України «Про страхування»;

5) ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

6) прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

7) в інших випадках, передбачених законодавством України.

7.6. **Дію Договору страхування може бути достроково припинено** за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка Сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше, як за 30 календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

7.6.1. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за *вимогою Страхувальника*, Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

7.6.2. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за *вимогою Страховика*, Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

7.6.3. Не допускається повернення коштів готівкою, якщо платежі було здійснено в безготівковій формі, за умови дострокового припинення Договору страхування.

7.7. Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладання у випадках, передбачених Цивільним кодексом України, а також у разі:

- 1) якщо його укладено після страхового випадку;
- 2) якщо предметом Договору страхування є майно, яке підлягає конфіскації на підставі судового вироку або рішення, що набуло законної сили.

Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку.

8. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН.

8.1. Страховик зобов'язаний:

8.1.1. Ознайомити Страхувальника з умовами та Правилами страхування.

8.1.2. Протягом 2 (двох) робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення виплати страхового відшкодування Страхувальнику.

8.1.3. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Договором страхування строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення виплати страхового відшкодування шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування або законом.

8.1.4. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

8.1.5. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або у випадку збільшення вартості майна переукласти з ним Договір страхування.

8.1.6. Не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом.

8.2. Страховик має право:

8.2.1. Перевіряти відомості Страхувальника, а також корегувати умови Договору страхування за згодою Страхувальника, якщо в період його дії відбудеться зміна ризику або обсягу страхової відповідальності Страховика.

8.2.2. При укладанні Договору страхування, запросити у Страхувальника баланс або довідку про його фінансовий стан, підтверджені аудиторською фірмою.

8.2.3. Здійснити огляд місця події, що має ознаки страхового випадку, та зробити фото- / відео- зйомку.

8.2.4. У разі необхідності робити запити про відомості, пов'язані із страховим випадком, до правоохоронних органів, банків та інших підприємств, установ і організацій, що володіють інформацією про обставини страхового випадку, а також самостійно з'ясовувати причини та обставини страхового випадку.

8.2.5. Відмовити у виплаті страхового відшкодування відповідно до п.12.4. цих Правил.

8.2.6. У разі виникнення причин для сумніву в обґрунтованості (законності) виплати страхового відшкодування, відстрочити його виплату до отримання підтвердження або спростування цих причин відповідними органами.

8.2.7. Затримати виплату страхового відшкодування, якщо проти Страхувальника порушено кримінальну справу з причин, які мають відношення до збитку.

8.2.8. Давати рекомендації, направлені на зменшення збитку, проводити спільні розслідування, експертні перевірки.

8.2.9. Вимоги (регресу) до особи, винної в настанні страхового випадку.

8.3. **Страхувальник зобов'язаний:**

8.3.1. Своєчасно вносити страхові платежі.

8.3.2. При укладанні Договору страхування надати Страховику необхідну достовірну інформацію про майно, яке підлягає страхуванню, а також інформацію про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику

До змін ступеня ризику відноситься: перехід застрахованого майна у власність до іншої особи або передача в заставу чи оренду; переміщення майна з території страхування; перебудова або переобладнання будівлі, проведення ремонтних робіт у приміщеннях; використання предмету страхування за іншим призначенням; припинення виробництва або зміна його характеру; зберігання у застрахованій будівлі / приміщенні вогненебезпечних або вибухових речовин, тощо.

8.3.3. При укладанні Договору страхування повідомити Страховика про інші чинні Договори страхування щодо предмета страхування.

8.3.4. Утримувати майно у суворій відповідності до протипожежних правил, забезпечувати виконання вимог органів пожежного нагляду, дотримуватись правил зберігання і норм експлуатації майна та технології виконання робіт.

8.3.5. Вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку.

8.3.6. Повідомити Страховика про настання страхового випадку в строк, передбачений умовами Договору страхування.

8.3.7. Протягом 2 (двох) робочих днів, повідомити Страховика про порушення судової справи, що стосується причин та обставин страхового випадку, розміру збитків або їх відшкодування.

8.4. **Страхувальник має право:**

8.4.1. Ознайомитись з Правилами страхування та отримати роз'яснення щодо умов страхування.

8.4.2. При настанні страхового випадку отримати страхове відшкодування в межах страхової суми та в порядку і в строк, передбачені Договором страхування.

8.4.3. При укладанні Договору страхування призначити Вигодонабувачів – осіб, які мають переважне право на одержання страхового відшкодування, а також змінити їх до настання страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування.

8.4.4. У разі втрати оригіналу Договору страхування в період його дії, звернутися до Страховика з письмовою заявою про видачу дубліката.

З моменту видачі дубліката загублений оригінал Договору страхування втрачає свою юридичну силу.

8.4.5. Найняти незалежного експерта для визначення суми збитку.

8.4.6. Вносити зміни до умов Договору страхування за згодою Страховика.

8.4.7. Оскаржити в суді рішення Страховика про відмову у виплаті страхового відшкодування або про зменшення його розміру.

8.5. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права та обов'язки Сторін.

9. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ.**9.1. При настанні страхового випадку Страхувальник зобов'язаний:**

9.1.1. Протягом 2 (двох) робочих днів письмово повідомити Страховика про настання страхового випадку з наданням переліку пошкодженого або знищеного майна, із зазначенням його вартості та з описом обставин, причин та характеру страхової події.

9.1.2. Якщо подія вимагає втручання компетентних органів (Державного департаменту пожежної охорони МНС України, органів внутрішніх справ України, комунальних служб), необхідно негайно, як тільки це стане відомо, повідомити їм про те, що сталося.

9.1.3. Вжити всіх можливих заходів для рятування і збереження пошкодженого майна, усунення причин, що сприяли б виникненню додаткових збитків.

9.1.4. Зберегти до прибуття Страховика чи його представника та пред'явити пошкоджене майно чи залишки від нього в тому вигляді, в якому воно було після події. Зміна картини збитку припустима тільки, якщо це диктується письмовими вказівками компетентних органів, розуміннями безпеки, зменшенням розміру збитку.

9.1.5. Надати Страховику можливість провести огляд пошкодженого майна та можливість участі Страховика в комісії, створеної для встановлення причин і визначення розміру збитку, а також узгодити із Страховиком подальші дії щодо урегулювання страхового випадку.

9.2. Договором страхування можуть бути передбачені й інші дії Страхувальника при настанні страхового випадку.

10. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ.

10.1. Перелік документів, що підтверджують факт настання страхового випадку та розмір завданого збитку у кожному конкретному випадку визначається характером страхової події.

10.2. Основними, необхідними для виплати документами є:

10.2.1. Письмове повідомлення про настання події, що призвела до збитків.

10.2.2. Договір страхування.

10.2.3. Письмова заява Страхувальника на виплату страхового відшкодування із зазначенням причин і обставин страхового випадку, а також:

- довідка Державного департаменту пожежної охорони МНС України – у разі дії вогню внаслідок аварії електричної мережі та впливу електричного струму (перенапруження, коротке замикання, тощо);

- довідка правоохоронних органів – у разі протиправних дій третіх осіб;

- довідка комунальних служб – у разі впливу рідини із пошкоджених водопостачальних, каналізаційних, опалювальних систем та систем пожежогасіння.

10.2.4. Перелік знищеного та/або пошкодженого майна із зазначенням його дійсної вартості та документами, що її підтверджують.

10.2.5. Рішення, ухвали, постанови, вироки судових органів, які стосуються страхової події (за їх наявності).

10.2.6. Висновок про страховий випадок, складений експертною комісією, який містить причини і можливі наслідки страхового випадку.

10.2.7. Документи, що підтверджують розмір завданих збитків (калькуляція, рахунки за ремонтно-відновлювальні роботи, акт виконаних робіт із розбивкою вартості за кожним видом робіт і за кожну деталь / матеріал, тощо).

10.2.8. У випадку завдання збитків товарним запасам на складах – виписка з інвентарних книг або книг складського обліку.

10.2.9. Висновок експертів про розмір матеріального збитку (у разі необхідності).

10.2.10. Інші документи на вимогу Страховика, що можуть підтверджувати факт настання страхового випадку та розмір збитків, у залежності від характеру події.

10.3. Страховик не має права вимагати документи, що не стосуються обставин страхового випадку.

ОСОБЛИВІ УМОВИ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА СВЕРДЛОВИН

ДОДАТОК № 1 до

**ПРАВИЛ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ ВІД
ВОГНЕВИХ РИЗИКІВ ТА РИЗИКІВ СТИХІЙНИХ ЯВИЩ №
06**

ТА

**ПРАВИЛ ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ МАЙНА
[крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту
(морського внутрішнього та інших видів водного транспорту),
вантажів та багажу (вантажобагажу)] № 07**

КИЇВ - 2008

З М І С Т

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	3
2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	3
3. СТРАХОВА СУМА. ФРАНШИЗА.....	4
4. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ.....	5
5. СТРАХОВИЙ РИЗИК. СТРАХОВИЙ ВИПАДОК.....	5
6. ВИКЛЮЧЕННЯ З СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.....	8
7. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	9
8. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	9
9. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН.....	10
10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ.....	11
11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ.....	12
12. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	12
13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ВИПЛАТУ ЧИ ВІДМОВУ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.....	14
14. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.....	15
15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.....	16
16. ОСОБЛИВІ УМОВИ.....	16

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.

1.1. На підставі цих Особливих умов та відповідно до чинного законодавства України ТДВ страхова компанія «НАФТАГАЗСТРАХ» (надалі – **Страховик**), укладає Договори добровільного страхування майна свердловин з юридичними особами (надалі – **Страхувальниками**) з метою забезпечення захисту їх майнових інтересів.

1.2. За цими Особливими умовами на страхування приймається майно, яким Страхувальник володіє, користується, розпоряджається на правах власності, господарчого ведення, оперативного управління, договору оренди чи лізингу.

1.3. Страхувальники мають право при укладанні Договорів страхування призначати фізичних або юридичних осіб (Вигодонабувачів) для отримання страхового відшкодування, а також замінювати їх до настання страхового випадку.

Вигодонабувач – це особа, яка має законний інтерес у застрахованому майні та може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку.

1.4. Буріння – процес спорудження свердловини шляхом руйнування гірських порід.

1.5. Свердловина – гірське вироблення круглого перетину, що споруджується без доступу до неї людей, та у якої довжина в багато разів більше діаметру.

При пошуках, розвідці та розробці нафтових і газових родовищ бурять опорні, параметричні, структурні, пошукові, розвідувальні, експлуатаційні, нагнітальні, наглядові та інші свердловини.

1.6. Колектори – гірські породи, здатні в початкових пластових умовах вміщати в собі вуглеводні флюїди (нафту, газ, воду та інші компоненти) і віддавати їх в процесі розробки продуктивних покладів.

1.7. Бурова вишка – це споруда над свердловиною для спуску та підйому бурового інструменту, забійних двигунів, бурильних і обсадних труб, розміщення бурильних свічок (з'єднання 2-х – 3-х бурильних труб між собою довжиною 25 - 36 м.) після підйому їх із свердловини та захисту бурової бригади від вітру і атмосферних осадків.

2. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

2.1. Предметом Договору страхування за цими Особливими умовами є майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать закону України, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням майном, що використовується у процесі спорудження та/або експлуатації свердловин.

2.2. За цими Особливими умовами можуть бути застрахованими:

2.2.1. Майно, що являє собою предмет буріння, монтажу, експлуатації, ремонту нафтових, газових, геотермальних, водяних та інших свердловин, на яких:

- проводяться роботи з буріння, поглиблення, обслуговування, ремонту, відновлення чи підготовки до початку видобутку або до закінчення цих робіт;

- ведеться видобуток нафти, природного газу чи інших рідинних або газоподібних корисних копалин;

- тимчасово припинено (за будь-якими причинами) видобуток нафти, природного газу або інших корисних копалин, а свердловина закрита заглушкою чи законсервована іншим засобом;

- припинено видобуток нафти, природного газу або інших рідинних або газоподібних корисних копалин після виснаження нафто- чи газоносних пластів.

2.2.2. Бурове устаткування:

- бурові вишки (баштові і щоглові);

- обладнання для механізації спускових та підйомних операцій (бурова лебідка, талева система);

- наземне обладнання, що безпосередньо використовується при бурінні (вертлюг, бурові насоси, напірний рукав, ротор);

- силовий привід (дизельний, електричний, дизель-електричний, дизель-гідролічний);

- циркулярна система бурового розчину (обладнання для циркуляції, очищення та приготування бурового розчину);

- споруди, що знаходяться на буровому майданчику (приміщення для розміщення двигунів та передавальних механізмів лебідки; приміщення для розміщення бурових насосів і їх двигунів; приймальні містки, що призначені для транспортування бурового технологічного обладнання, інструмента, матеріалів і запасних частин; запасні резервуари для зберігання бурового розчину; трансформаторний майданчик, стелажі для розміщення труб, тощо).

2.2.3. Бурове обладнання та інструмент:

- забійні двигуни (турбобур, електробур, гвинтовий двигун);

- основний (долота) та допоміжний інструмент (бурильні труби, бурильні замки, центратори).

2.2.4. Буровий розчин, хімічні реагенти для приготування бурових та тампонажних розчинів.

3. СТРАХОВА СУМА. ФРАНШИЗА.

3.1. Страхова сума - грошова сума, в межах якої Страховик відповідно до умов страхування зобов'язаний провести виплату страхового відшкодування при настанні страхового випадку.

3.1.1. Розмір страхової суми визначається за домовленістю між Страховиком та Страхувальником у межах дійсної вартості майна на момент укладання Договору страхування, що підтверджена відповідними документами, якщо інше не передбачено Договором страхування.

3.1.2. Якщо дійсна вартість не має підтвердження відповідними документами (акт експертної оцінки, тощо), вона визначається за середніми цінами аналогічного майна на світовому ринку, що діють на момент настання страхового випадку (з врахуванням фізичного зносу).

3.1.3. Страхова сума встановлюється окремо за кожним видом (найменуванням) майна або за сукупністю (групою, категорією) майна, що приймається на страхування.

3.1.4. Страхова сума може бути встановлена по окремому страховому випадку, групі страхових випадків або за Договором страхування в цілому.

3.2. Страхувальник має право застрахувати усе, належне йому майно у повному обсязі або будь-яку його частину (вибіркове страхування).

3.3. У разі коли страхова сума на момент укладання Договору страхування становить певну частку вартості застрахованого майна, страхове відшкодування виплачується у тій же частці від визначених по страховій події збитків, якщо інше не передбачено умовами страхування.

3.4. Після виплати страхового відшкодування, страхова сума за Договором страхування зменшується на суму виплаченого відшкодування з дати настання страхової події.

3.5. Дійсна вартість визначається:

3.5.1. Для обладнання, машин, інвентарю, іншого майна – виходячи з суми, необхідної для придбання предмета аналогічного загиблому (за вирахуванням фізичного зносу).

3.5.2. Для нафтових, газових, геотермальних, водяних та інших свердловин – виходячи з розумно понесених та доцільних витрат, або балансової вартості свердловин (за вирахуванням фізичного зносу).

3.5.3. Для свердловин, що є об'єктами будівництва або ремонту – виходячи з вартості робіт по будівництву або ремонту та вартості матеріалів, що використовуються для проведення таких робіт.

3.6. Якщо Страхувальник не повністю сплатив страховий платіж, відповідальність Страховика буде пропорційна сплаченій частці страхового платежу, що повинно бути обумовлено у Договорі страхування.

3.7. Договором страхування може бути передбачена **франшиза** (умовна чи

безумовна) - частина збитків, що не відшкодовується Страховиком.

Франшиза може бути встановлена як в абсолютній величині, так і у процентному відношенні до страхової суми.

- Умовна франшиза – Страховик не несе відповідальність за збитки, які не перевищують розмір франшизи, та зобов'язаний відшкодувати збиток повністю, якщо сума збитку перевищує розмір встановленої франшизи.

- Безумовна франшиза – Страховик зобов'язаний відшкодувати збиток за вирахуванням встановленої франшизи.

Франшиза встановлюється у кожному випадку завдання збитку за окремими ризиками або за всіма ризиками разом.

4. СТРАХОВИЙ ТАРИФ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ.

4.1. Страховий тариф – ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування.

Страхові тарифи обчислюються Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків.

Базові страхові тарифи наведені у Додатку № 1 до цих Особливих умов.

Конкретний розмір страхового тарифу визначається у Договорі страхування за згодою Сторін, в залежності від застрахованих ризиків, ступеню страхового ризику і строку страхування.

4.2. Страховий платіж (страхова премія) - плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування.

Обчислення суми страхового платежу здійснюється виходячи із страхової суми і страхового тарифу.

4.2.1. Страховий платіж сплачується Страхувальником шляхом безготівкового перерахунку на поточний рахунок Страховика у грошовій одиниці України.

4.2.2. За згодою Сторін страховий платіж сплачується одноразово або частинами. Розмір та строки сплати чергових частин страхового платежу зазначаються в Договорі страхування.

5. СТРАХОВИЙ РИЗИК. СТРАХОВИЙ ВИПАДОК.

5.1. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання.

5.2. Страховий випадок - подія, передбачена Договором страхування, яка відбулась і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або Вигодонабувачу.

5.3. Страховими випадками за цими Особливими умовами є:

5.3.1. Вихід свердловини з-під контролю.

- *Свердловина вважається такою, що вийшла з-під контролю, якщо:*

а) раптово і непередбачено виникає витікання бурового розчину, нафти, природного газу, води та інших рідких або газоподібних речовин через гирло свердловини в навколишнє середовище (на поверхню землі, морського дна або дна інших водойм), та якщо такий потік не може бути досить швидко зупинений:

- за допомогою використання превенторів / фонтанної арматури, які знаходяться на промислі, чи іншого устаткування, що призначено для запобігання викидів, і повинне (з урахуванням умов проведення бурових робіт) знаходитись на промислі;

- за допомогою збільшення ваги чи тиску стовпа бурового розчину або за допомогою заправлення свердловини іншими аналогічними матеріалами;

- за допомогою безпечного способу направлення такого потоку до систем промислового збору;

б) не має можливості продовжити видобуток відповідних корисних копалин без небезпеки для промислу і третіх осіб;

в) наглядові державні органи або інші уповноважені на це органи, оголошують свердловину такою, що вийшла з-під контролю.

- *Свердловина не вважається такою, що вийшла з-під контролю, якщо раптовий виток бурового розчину, нафти, природного газу, води та інших рідких або газоподібних речовин переміщується в стовбурі свердловини під землею, не виходячи на її поверхню, або може бути протягом розумного періоду часу відведений чи зведений нанівець за допомогою устаткування, яке знаходиться на промислі.*

- *Контроль над свердловиною, що вийшла з-під контролю, вважається відновленим якщо:*

- потік рідких і газоподібних речовин, що є причиною виходу свердловини з-під контролю, зупинився, зупиняється або може бути зупинений без загрози для промислу, навколишнього середовища та третіх осіб за допомогою використання загальноприйнятого обладнання, яке знаходиться на промислі;

- роботи, що проводилися безпосередньо до виходу свердловини з-під контролю (буріння, обробка, завершення, поглиблення, оновлення і інші подібні операції), відновлені або можуть бути негайно відновлені;

- експлуатаційна свердловина знаходиться в стані видобутку корисних копалин або свердловина повернена в стан видобутку або інший стан, який існував безпосередньо до виходу свердловини з-під контролю;

- потік нафти, природного газу або води, що є причиною виходу свердловини з-під контролю, може бути переведений в процес видобутку відповідних корисних копалин без небезпеки для промислу, навколишнього середовища та третіх осіб.

Контроль над свердловиною вважається відновленим з моменту настання будь-якої з вказаних вище подій, але не раніше моменту, коли органи державного нагляду або інші уповноважені на це органи підтвердять, що контроль над свердловиною відновлений.

5.3.2. Знищення, пошкодження або втрата застрахованого майна внаслідок аварій під час проведення робіт на свердловині, а саме:

5.3.2.1. Затиск (втрата рухливості) колони труб та бурового інструменту.

Під затиском колони труб та бурового інструменту слід розуміти непередбачуваний під час проведення робіт на свердловині процес, що характеризується втратою рухомості колони труб, бурового інструменту та/або інших свердловинних приладів, яка не відновлюється навіть після застосування до них максимально допустимих навантажень (з врахуванням запасу міцності).

Причиною-наслідковими обставинами настання випадку, що має ознаки страхового вважається:

- утворення на стінах свердловини товстої та липкої кірки, до якої прилипає буровий інструмент, що знаходиться без руху;

- заклинювання бурового інструменту у вузьких частинах стовбура або при різких викривленнях свердловини, при обвалах нестійких порід, при обсадженні розбуреної породи у випадку припинення циркуляції;

- інші причини, що безпосередньо пов'язані з регламентом проведенням бурових робіт.

5.3.2.2. Аварії під час проведення промислово-геофізичних досліджень та прострільно - вибухових робіт.

Під такими аваріями розуміються затиски та/або залишення в свердловині каротажного кабелю, різних приборів, вантажів, шаблонів, торпед і інших пристроїв, які застосовуються під час дослідження свердловини і допоміжних роботах в ній.

5.3.2.3. Поглинання бурового розчину (промивальної рідини) та/або тампонажних розчинів (цементного та інших розчинів).

Це процес, під час проведення робіт на свердловині, що характеризується катастрофічною (50,0% і більше) втратою циркуляції бурового розчину та/або тампонажних розчинів.

5.3.2.4. Порушення герметичності, пошкодження та втрата прохідності обсадної колони.

Під порушенням герметичності обсадної колони слід розуміти порушення цілісності спущеної в свердловину колони труб внаслідок зминання, розриву по тілу

труби або різьбових з'єднань.

Під пошкодженням і втратою прохідності обсадної колони слід розуміти розрив колони труб у різьбовому (зварному) з'єднанні з осьовим зсувом або зминанням по тілу труби, що перешкоджає руху бурового інструмента всередині колони труб.

5.3.2.5. Аварії з елементами бурильної колони.

Під аваріями з елементами бурильної колони слід розуміти залишення в свердловині колони бурильних труб, елементів компоновки низу (перевідника, центратора, амортизатора, надважких бурильних труб, розширювача, тощо) або насосно-компресорних труб (без урахування обладнання, встановленого всередині свердловини – насосів, клапанів – відсікачів, пакерів, тощо).

5.3.2.6. Аварії з породоруйнівним інструментом.

Під аваріями з породоруйнівним інструментом слід розуміти залишення в свердловині долота, бурильної головки або їх елементів та частин.

5.3.2.7. Падіння в свердловину сторонніх предметів.

Під падінням в свердловину сторонніх предметів слід розуміти падіння в стовбур свердловини елементів вишки, спуско - підйомного, допоміжного обладнання, а також ручних інструментів та засобів, що використовуються під час проведення робіт на свердловині.

5.3.2.8. Падіння бурової установки або її елементів.

До страхових відносяться випадки, обумовлені падінням бурової установки або її елементів внаслідок будь-яких причин.

5.3.3. Виникнення підземних перетоків пластових флюїдів (нафти, газу, води або іншої рідини), що переміщається по стовбуру свердловини з одного підземного резервуара (колектора) в інший та перешкоджає продовженню будь-яких видів робіт на свердловині.

Зона поглинання флюїду може бути представлена проникним (пористим, пустотним) колектором, розташованим в не обсадженому інтервалі стовбура свердловини, або безпосередньо за пошкодженою обсадною колоною.

5.3.4. Інші непередбачувані події, що не спричинили аварії:

- пожежа, вибух, удар блискавки;
- наїзд наземних, навал водних, падіння повітряних засобів транспорту на застраховане майно, а також завдання збитку застрахованому майну якорями, якірними ланцюгами, буями або риболовними сітями;
- стихійні явища (буря, ураган, смерч, повінь, тощо, за винятком землетрусу та вулканічної діяльності);
- протиправні дії третіх осіб (викрадення окремих предметів, елементів, частин застрахованого майна, пошкодження або знищення майна особами, що не знаходяться зі Страхувальником у трудових відносинах).

5.3.5. Умовами Договору страхування може бути передбачено *страхування обладнання від полумок.*

Під полумками слід розуміти випадки непередбачуваного виходу з ладу застрахованого майна, що не спричинили аварію та обумовлені:

- помилками в проектуванні, конструкції та розрахунках;
- помилками при виготовленні та монтажу;
- дефектами лиття або використаного матеріалу;
- ненавмисними помилками персоналу Страхувальника (Вигодонабувача) під час використання та обслуговування застрахованого майна;
- енергетичними перевантаженнями, перегрівом, вібрацією, розладом, заклинюванням, засором сторонніми предметами, дією відцентрових сил, «втоми» матеріалу;
- дією електроенергії у вигляді короткого замикання електричного струму, перевантаженнями електромережі, падінням напруги, атмосферним розрядом (крім удару блискавки) та іншими подібними явищами (у т.ч. займання, якщо збиток завдано безпосередньо тому майну, в якому виникло займання);

- гідравлічним ударом або нестачею рідини в котлах, парогенераторах, інших апаратах, що діють за допомогою пара або рідини;
- вибухом парових котлів (розривом стінок котла внаслідок розширення газу або пару), двигунів внутрішнього згоряння, інших джерел енергії;
- дією низьких температур;
- розривом тросів і ланцюгів, падінням застрахованого майна, ударом його об інші предмети.

5.4. Майно вважається застрахованим, якщо воно знаходиться в межах вказаної у Договорі страхування території. Якщо застраховане майно (або його окремі елементи, частини, предмети) знаходиться за межами території страхування, страховий захист щодо такого майна припиняє діяти, за виключенням випадків, коли Сторони письмово узгодили такі зміни щодо території страхування.

6. ВИКЛЮЧЕННЯ З СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ.

6.1. За цими Особливими умовами *не підлягають відшкодуванню збитки / витрати* Страхувальника, що заподіяні внаслідок:

6.1.1. Навмисних дій (бездіяльності) або грубої необережності Страхувальника (Вигодонабувача).

6.1.2. Дефектів та нестачі застрахованого майна, що були відомі Страхувальнику (Вигодонабувачу) до настання страхового випадку та про які він не повідомив Страховика.

6.1.3. Прямого або непрямого впливу атомного вибуху, радіації або радіоактивного випромінювання, радіоактивного чи хімічного зараження, застосування атомної енергії.

6.1.4. Військових дій будь-якого роду, громадянської війни або їх наслідків, народних хвилювань, страйків, локаутів, конфіскації, реквізиції, арешту, терористичного акту, знищення або пошкодження майна за розпорядженням військової або цивільної влади, адміністративних органів.

6.1.5. Самозаймання, бродіння, гниття або інших природних властивостей застрахованого майна.

6.1.6. Крадіжки або розкрадання майна під час або безпосередньо після страхової події.

6.1.7. Накладення на Страхувальника чи субпідрядників, працюючих на нього, штрафів, неустойки, пені чи інших штрафних санкцій відповідно до законодавства.

6.1.8. Непрямих збитків, викликаних, зокрема, затримкою у постачанні продукції, перервою у видобутку, невиконанням термінів бурових робіт чи несвоєчасним введенням свердловин в експлуатацію, зменшенням продуктивності свердловин, падінням їхнього дебіту чи падінням тиску в нафто - чи газово-несучій свердловині, неможливістю використання застрахованих свердловин чи іншими аналогічними причинами, навіть, якщо такі непрямі збитки були викликані страховим випадком.

6.1.9. Детонації чи вибуху, викликаних використанням чи збереженням вибухових речовин.

6.1.10. Забруднення навколишнього середовища, якщо таке забруднення викликане навмисним скиданням твердих, рідинних чи газоподібних речовин у навколишнє середовище, чи є наслідком невиконання Страхувальником (Вигодонабувачем) норм і правил щодо охорони навколишнього середовища при проведенні робіт, встановлених законодавством, актами місцевої влади, відомств чи органів нагляду на території страхування.

6.1.11. Заподіяння шкоди життю та здоров'ю третіх осіб.

6.1.12. Зміни території страхування, обумовленої Договором страхування, без письмового погодження зі Страховиком.

6.1.13. Пошкодження свердловин, їх підземних ділянок чи підземного устаткування, внаслідок подій, інших, ніж страхові.

6.1.14. Втрати чи пошкодження: алмазних коронок, бурів, бурових розчинів,

цементу, хімікалій, встановлених у свердловину обсадних труб, устаткування всередині свердловини під час його перебування під землею, якщо пошкодження такого устаткування виникло внаслідок подій, що не є страховими та не обумовлені у Договорі страхування.

6.2. Страховий захист розповсюджується на страхові випадки, які настали під час дії Договору. Якщо страховий випадок, який настав під час дії Договору, стався з причин, що були або почали діяти до дати початку страхування, відшкодування підлягає виплаті лише у тому разі, якщо Страхувальнику нічого не було відомо про причини, що призвели до цього страхового випадку.

6.3. Договором страхування можуть бути передбачені додаткові виключення зі страхування.

6.4. Страхуванню не підлягає майно, що перебуває в аварійному стані чи знаходиться у зоні, якій загрожують повені, зсуви, обвали або інші стихійні явища – з часу оголошення в установленому порядку про таку загрозу або оформлення компетентними органами (гідрометеослужба тощо) відповідного документа (акта, висновків тощо), що підтверджує факт аварійності, загрози.

7. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

7.1. Строк дії Договору страхування встановлюється за домовленістю Сторін. Конкретний строк дії Договору страхування обумовлюється у Договорі страхування.

7.2. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення першого страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

7.3. Договір страхування діє на території України, якщо інше ним не обумовлено.

Якщо застраховане майно вилучається з визначеної у Договорі території страхування без погодження зі Страховиком, страховий захист такого майна припиняється.

8. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

8.1. Договір страхування - це письмова угода між Страхувальником і Страховиком, відповідно до якої Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку відшкодувати завданий збиток в межах страхової суми (ліміту відповідальності) Страхувальнику, а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки та виконувати інші умови Договору страхування.

8.2. Договір страхування майна свердловин укладається на підставі письмової заяви Страхувальника за формою, встановленою Страховиком. При цьому Страховик має право звертатися до Страхувальника з будь-якими додатковими запитаннями, що стосуються страхових ризиків. З моменту підписання Договору страхування, заява стає його невід'ємною частиною.

8.3. Страховик має право проводити огляд майна, що приймається на страхування, перевіряючи його стан (наявність, цілісність, справність, умови експлуатації та зберігання, ступінь зносу), відповідність заявленої та дійсної вартості, оцінювати можливі страхові ризики, а також призначати експертизу щодо встановлення дійсної вартості майна, що приймається на страхування.

8.4. Страхувальник повинен підтвердити свої права або майнові інтереси по відношенню до даного майна, а також заявлену вартість майна, наданням необхідних підтверджуючих документів.

8.5. Перелік застрахованого майна вказується у Договорі страхування або у додатку до Договору, що є його невід'ємною частиною.

8.6. При укладанні Договору страхування Страхувальник зобов'язаний повідомити Страховика про всі відомі йому обставини, які мають суттєве значення для визначення ймовірності настання страхового випадку і розміру можливих збитків у разі його настання.

8.7. Факт укладання Договору страхування може посвідчуватись страховим свідоцтвом, що є формою Договору страхування.

Страховик видає страхове свідоцтво Страхувальнику після отримання першого внеску страхового платежу, якщо інше не передбачено Договором страхування.

8.8. Страхувальники згідно з укладеними Договорами страхування мають право вносити страхові платежі лише у грошовій одиниці України.

Якщо дія Договору страхування поширюється на іноземну територію відповідно до укладених угод з іноземними партнерами, то порядок валютних розрахунків регулюється відповідно до вимог законодавства України про валютне регулювання.

8.9. Зміна у відношенні будь-якого застрахованого ризику під час дії Договору страхування, що збільшує ступінь ризику, дає Страховику право переглянути умови Договору страхування чи вимагати сплати додаткової страхової премії. Якщо Страхувальник не погодиться з цим, то Договір страхування може бути припинений достроково з моменту настання зазначених змін, шляхом подачі Страховиком відповідного письмового повідомлення про це Страхувальнику.

9. ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН.

9.1. Страхувальник зобов'язаний:

9.1.1. Своєчасно вносити страхові платежі.

9.1.2. При укладанні Договору страхування надати інформацію Страховику про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику.

9.1.3. При укладенні Договору страхування повідомити Страховика про інші чинні Договори страхування щодо цього предмета страхування.

9.1.4. Вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку.

9.1.5. Повідомити Страховика про настання страхового випадку в строк, передбачений умовами страхування.

9.1.6. Забезпечити безпеку промислу та проведення робіт відповідно до вимог чинного законодавства та звичайної практики проведення таких робіт у даних умовах і місцевості.

9.2. Страхувальник має право:

9.2.1. Ознайомитись з умовами страхування.

9.2.2. У разі настання страхового випадку, одержати від Страховика страхове відшкодування у порядку та на умовах, передбачених Договором страхування.

9.2.3. Вносити пропозиції щодо змін та доповнень до умов діючого Договору страхування.

9.2.4. Отримати дублікат Договору страхування у разі його втрати. З моменту видачі дубліката загублений оригінал Договору страхування втрачає свою юридичну силу.

9.2.5. Призначити Вигодонабувача для отримання страхового відшкодування.

9.2.6. У разі збільшення вартості майна під час дії Договору страхування, збільшити страхову суму або відновити її розмір після виплати страхового відшкодування, шляхом укладання Додаткової угоди до Договору страхування та сплати додаткового страхового платежу.

9.3. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки та права Страхувальника.

9.4. Страховик зобов'язаний:

9.4.1. Ознайомити Страхувальника з умовами страхування.

9.4.2. Протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення виплати страхового відшкодування Страхувальнику.

9.4.3. При настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Договором страхування строк.

Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасну виплату страхового відшкодування шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої

визначається умовами Договору страхування або законом.

9.4.4. Відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору.

9.4.5. За заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшення вартості майна, переукласти з ним Договір страхування.

9.4.6. Не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом.

9.5. Страховик має право:

9.5.1. Перевіряти достовірність даних, наданих Страхувальником, а також корегувати умови Договору страхування за згодою Страхувальника, якщо в період його дії відбудеться зміна ризику або обсягу страхової відповідальності Страховика.

9.5.2. При укладанні Договору страхування запросити у Страхувальника – юридичної особи баланс або довідку про фінансовий стан, підтверджені аудитором (аудиторською фірмою).

9.5.3. Робити запити про відомості, пов'язані із страховим випадком до правоохоронних органів, медичних закладів та інших підприємств, установ і організацій, що володіють інформацією про обставини страхового випадку, а також самостійно з'ясовувати причини та обставини страхового випадку.

9.5.4. Виступати від імені Страхувальника за його згодою в судових органах або перед заявниками претензій.

9.5.5. У разі виникнення причин для сумніву в обґрунтованості (законності) виплати страхового відшкодування, відстрочити його виплату до отримання підтвердження або спростування цих причин відповідними органами.

9.5.6. Відмовити у виплаті страхового відшкодування відповідно до п.13.4. цих Особливих умов.

9.5.7. Давати рекомендації, направлені на зменшення збитку, проводити спільні розслідування, експертні перевірки.

9.5.8. Регресу (вимоги) до винної сторони, якщо така визначена.

9.6. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші обов'язки та права Страховика.

10. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА У РАЗІ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ.

10.1. У разі настання страхового випадку Страхувальник зобов'язаний:

10.1.1. Повідомити Страховика про настання страхового випадку протягом двох робочих днів з дня його настання, з викладенням обставин та причин страхового випадку, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

Несвоєчасне повідомлення Страховика про настання страхового випадку без поважних на це причин надає останньому право відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо не буде доведено, що Страховику своєчасно стало відомо про настання страхового випадку або що відсутність у Страховика відомостей про це не могла вплинути на його обов'язки сплатити страхове відшкодування.

10.1.2. Вжити розумних та доцільних заходів щодо зменшення можливих збитків. Витрати по зменшенню збитків, якщо вони були необхідні або вчинені при виконанні вказівок Страховика, повинні бути відшкодовані Страховиком, навіть якщо відповідні заходи виявилися невдалими.

10.1.3. Якщо подія вимагає втручання компетентних органів (органів внутрішніх справ, пожежної охорони, аварійних служб, громадянської оборони, ін.), негайно (протягом 24 годин) повідомити їм про те, що сталося.

10.1.4. Вжити всіх можливих заходів для з'ясування причин та наслідків страхового випадку, забезпечити участь Страховика в огляді місця страхової події та встановленні розміру заподіяної шкоди.

10.1.5. Надати Страховику всю інформацію і документацію, яка дозволить йому

зробити висновок щодо причин і наслідків страхового випадку, про характер та розмір заподіяного збитку.

10.1.6. Зберегти майно, що постраждало, у тому вигляді, в якому воно опинилося після страхової події (Страхувальник має право змінювати картину збитку тільки тоді, коли це диктується міркуваннями безпеки, зменшенням розміру збитку) та забезпечити, наскільки це можливо, участь Страховика в огляді місця страхового випадку, пошкодженого майна та встановлення розміру заподіяної шкоди.

10.2. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші дії Страхувальника у разі настання страхового випадку.

10.3. Дії Страховика або його представника, направлені на рятування і збереження майна, не є підставою для визнання права Страхувальника на одержання страхового відшкодування.

11. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ.

11.1. Для виплати страхового відшкодування Страхувальник повинен надати Страховику *наступні документи*:

- письмову заяву про виплату страхового відшкодування;
- Договір страхування;
- довідки компетентних органів про факт, обставини і причини настання страхового випадку (а також у разі необхідності: пояснювальні записки виконавців робіт з викладенням обставин аварії, витяги-копії з геолого-технічного наряду та з робочого проекту на будівництво свердловини, що містять докладну проектну та нормативну інформацію, необхідну для розслідування певного виду аварії, діаграми приладів та інші документи, що ілюструють фактичні параметри робочого процесу);
- довідки, висновки експертизи та інші документи, які підтверджують дійсний розмір майнових втрат (аварійний акт, розрахунок збитку, акти досліджень, що визначають розмір та характер збитку);
- контракти, наряди чи договори на виконання відновлювальних робіт, платіжні документи, що підтверджують оплату виконаних робіт.

11.2. У залежності від характеру пошкоджень (знищення) майна, Страховик вправі самостійно визначити необхідний перелік документів, які остаточно підтвердять причини, характер та розмір збитку. Страхувальник зобов'язаний надати на вимогу Страховика такі документи.

12. ПОРЯДОК І УМОВИ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

12.1. Страхове відшкодування підлягає виплаті після того, як повністю будуть встановлені причини, обставини та розмір збитку. Страхувальник зобов'язаний надати Страховику всі необхідні документи відповідно до розділу 11 цих Особливих умов. Ненадання документів без поважних на це причин, дає Страховику право відмовити у виплаті страхового відшкодування повністю або в частині збитку, не підтвердженій документально.

12.2. Виплата страхового відшкодування здійснюється в межах страхової суми на підставі Страхового акта, який складається Страховиком.

12.3. У випадку виникнення спорів між Сторонами щодо причин та розмірів збитку, кожна із Сторін має право вимагати проведення незалежної експертизи. Експертиза здійснюється за рахунок Сторони, яка вимагає її проведення.

Якщо за результатами експертизи буде встановлено, що відмова Страховика у виплаті страхового відшкодування була необґрунтованою, Страховик приймає на себе долю витрат по експертизі, яка відповідає співвідношенню суми, у виплаті якої було спочатку відмовлено, та суми відшкодування, виплаченої після проведення експертизи. Витрати на проведення експертизи щодо випадків, які визнано після її проведення не страховими, сплачуються Страхувальником.

Експертами не можуть бути особи, що є конкурентами Страхувальника або які

мають з ним ділові контакти, а також працівники цих осіб.

12.4. Страховик має право відстрочити виплату страхового відшкодування у випадку:

- якщо у нього є сумніви щодо наявності у Страхувальника права на отримання страхового відшкодування – до того часу, як не будуть надані необхідні докази;
- якщо відповідними органами внутрішніх справ порушено кримінальну справу проти Страхувальника або його працівників/представників і ведеться розслідування обставин, які призвели до настання збитку – до закінчення розслідування.

12.5. Якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, Страхувальник не має права відмовитись від майна, навіть пошкодженого, що залишилося після страхової події. Залишкова вартість такого майна підлягає вирахуванню з суми страхового відшкодування.

12.6. Страхове відшкодування виплачується:

12.6.1. У випадку знищення або втрати майна – у розмірі його дійсної вартості на дату настання страхового випадку (за вирахуванням вартості наявних залишків, придатних до подальшого використання за їх прямим призначенням), але не вище страхової суми.

12.6.2. У випадку пошкодження застрахованого майна – у розмірі витрат на його відновлення до стану, в якому воно знаходилось до настання страхової події, але не більше вартості пошкодженого майна на день укладання Договору страхування, та вартості заходів, необхідних для ліквідації аварії, поломки або наслідків інших непередбачуваних подій, на випадок настання яких укладався Договір страхування.

Відновлювальні витрати включають в себе:

- вартість обладнання, матеріалів, запасних частин, що необхідні для ремонту, а також витрати на їх доставку до місця проведення ремонтних робіт і т.ін.;
- вартість ремонтних робіт, у т.ч. затрати по демонтажу та повторному монтажу майна, витрати по перевезенню в ремонтну майстерню та назад і т.ін.;
- вартість робіт по відновленню нормальних технологічних режимів свердловини або відновленню контролю над свердловиною, у т.ч. робіт по зупиненню потоку нафти, газу, води, промивальної рідини, робіт по повторному бурінню свердловини і т.ін.

Не підлягають страховому відшкодуванню:

- додаткові витрати на зміну та поліпшення застрахованого майна;
- витрати по переробці, профілактичному ремонту і обслуговуванню, а також інші витрати, що були необхідні незалежно від факту настання страхового випадку;
- витрати, що не пов'язані безпосередньо з відновленням застрахованого майна та ліквідацією аварії, поломки або наслідків інших непередбачуваних подій, на випадок настання яких укладався Договір страхування.

Якщо інше не передбачено Договором страхування, із суми відновлювальних витрат вираховують знос частин, вузлів, агрегатів та деталей, що підлягають заміні у процесі ремонту. Вирахування здійснюються, виходячи з дійсної вартості цих частин на день настання страхової події та їх нової вартості.

12.6.3. Якщо інше не передбачено Договором страхування, відшкодуванню підлягають:

- Витрати Страхувальника (Вигодонабувача), здійснені з метою зменшення збитків, що підлягають відшкодуванню Страховиком, якщо такі витрати були необхідні або здійснені за вказівкою Страховика. Такі витрати відшкодовуються навіть у тому випадку, якщо відповідні заходи виявилися безуспішними.

- Витрати Страхувальника (Вигодонабувача) на проведення експертизи з метою встановлення причин та/або розміру збитку.

- Витрати Страхувальника по розчищенню території від наслідків настання страхового випадку.

12.7. При необхідності проведення повторного буріння свердловини, відшкодуванню підлягають всі фактичні доцільно понесені витрати, необхідні для

повторного буріння застрахованої свердловини чи будь-якої її ділянки, за винятком витрат, необхідних для:

- буріння свердловини на глибину, що перевищує глибину відповідної застрахованої свердловини на момент настання страхового випадку чи глибину більшу, ніж глибина залягання геологічних зон, у яких може бути ефективний видобуток корисних копалин;

- відновлення контролю над свердловинами (включаючи відповідні бурові роботи) чи для гасіння пожежі;

- повторного буріння чи відновлення свердловин, що вважалися виснаженими і покинутими до моменту настання страхового випадку.

12.8. До збитку, що підлягає відшкодуванню Страховиком, відноситься тільки той збиток, що було спричинено Страхувальнику (Вигодонабувачу) за період від виникнення до ліквідації аварії, поломки або наслідків інших непередбачуваних подій, на випадок настання яких укладався Договір страхування, відповідно до встановлених критеріїв їх ліквідації.

Аварія, поломка або наслідки інших непередбачуваних подій, на випадок настання яких укладався Договір страхування, вважаються ліквідованими, якщо роботи на свердловині, які проводились безпосередньо до настання страхового випадку, відновлені або можуть бути відновлені.

12.9. Якщо майно застраховане у кількох Страховиків і загальна сума перевищує дійсну вартість майна, то страхове відшкодування, що виплачується усіма Страховиками, не може перевищувати дійсної вартості майна. При цьому кожний Страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним ним Договором страхування.

12.10. Після виплати страхового відшкодування, в межах виплаченої суми, до Страховика переходить право вимоги Страхувальника до особи, відповідальної за збитки.

12.11. Якщо Страхувальник (Вигодонабувач) отримав відшкодування від третіх осіб, Страховик сплачує лише різницю між сумою, що підлягає виплаті за умовами страхування, та сумою, отриманою від третіх осіб. Страхувальник повинен негайно сповістити Страховика про отримання таких сум.

12.12. Страхувальник (Вигодонабувач) повинен повернути Страховику отримане страхове відшкодування (його відповідну частину), якщо протягом передбачених чинним законом строків позовної давності виявиться така обставина, яка за законом або за цими Особливими умовами повністю або частково позбавляє Страхувальника (Вигодонабувача) права на страхове відшкодування.

13. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ВИПЛАТУ ЧИ ВІДМОВУ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

13.1. Страховик приймає рішення про здійснення або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування протягом 10 (десяти) робочих днів з дня надання Страхувальником усіх необхідних документів, оформлених належним чином.

13.2. Страховик має право відстрочити прийняття рішення щодо здійснення виплати або відмови у виплаті страхового відшкодування якщо:

- подані документи не дають змоги повністю з'ясувати причини і обставини страхового випадку, розмір збитків, право Страхувальника на одержання відшкодування – до з'ясування таких обставин;

- справа, що стосується обставин страхового випадку, розміру збитку чи відшкодування перебуває на розгляді в суді – до одержання Страховиком рішення суду або ухвали про припинення (закриття) судового провадження, що набрали законної сили, а в разі оскарження в апеляційному чи касаційному порядку – після закінчення розгляду справи.

13.3. Після прийняття рішення про здійснення виплати страхового відшкодування, Страховик протягом 10 (десяти) робочих днів складає Страховий акт і здійснює виплату страхового відшкодування.

13.4. Якщо прийнято рішення про відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування, Страховик протягом 5 (п'яти) робочих днів повідомляє про це Страхувальника (Вигодонабувача) письмово з обґрунтуванням причин відмови.

13.5. Підставою для відмови Страховика у здійсненні виплати страхового відшкодування є:

13.5.1. Навмисні дії Страхувальника (Вигодонабувача), спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація таких дій встановлюється відповідно до чинного законодавства України.

13.5.2. Вчинення Страхувальником (Вигодонабувачем) або його представником навмисного злочину, що призвів до страхового випадку.

13.5.3. Подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет Договору страхування або про факт настання страхового випадку.

13.5.4. Несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховику перешкод у визначенні обставин, характеру страхового випадку та розміру збитків.

13.5.5. Отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні.

13.5.6. Інші випадки, передбачені законом.

13.6. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, якщо це не суперечить закону.

13.7. Відмова Страховика у виплаті страхових відшкодувань може бути оскаржена Страхувальником у судовому порядку.

14. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ.

14.1. Дія Договору страхування припиняється та втрачає чинність за згодою Сторін, а також у разі:

1) закінчення строку дії;
2) виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником у повному обсязі;
3) несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором страхування строки. При цьому Договір вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом 10-ти робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору;

4) ліквідації Страхувальника-юридичної особи, за винятком випадку, коли Страхувальник-юридична особа припиняється і встановлюється його правонаступник до якого переходять всі права та обов'язки;

5) ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;

6) прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;

7) у інших випадках, передбачених законодавством України.

14.2. Дію Договору страхування може бути **достроково припинено** за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування. Про намір достроково припинити дію Договору страхування будь-яка Сторона, зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 діб до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

14.2.1. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі

повністю.

14.2.2. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

14.2.3. Не допускається повернення коштів готівкою, якщо платежі було здійснено в безготівковій формі, за умови дострокового припинення Договору страхування.

14.3. Договір страхування вважається недійсним з моменту його укладання у випадках, передбачених Цивільним кодексом України, а також:

1) у разі, якщо його укладено після страхового випадку;

2) якщо об'єктом Договору страхування є майно, яке підлягає конфіскації на підставі судового вироку або рішення, що набуло законної сили.

Договір страхування визнається недійсним у судовому порядку.

15. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.

15.1. Спори, які виникають за Договором страхування під час його дії, вирішуються Сторонами шляхом переговорів, а при не досягненні згоди - у судовому порядку відповідно до вимог чинного законодавства України.

15.2. Позов щодо вимог, які витікають з Договору страхування, може бути пред'явлений Страховику у строк, передбачений чинним законодавством України.

16. ОСОБЛИВІ УМОВИ.

16.1. Зміни та доповнення до цих Особливих умов в обов'язковому порядку узгоджуються з уповноваженим органом у справах нагляду за страховою діяльністю.

16.2. Внесення змін до цих Особливих умов не впливає на дію Договорів страхування, які були укладені до дати їх внесення.

16.3. Усі доповнення і зміни по Договору страхування дійсні, якщо вони виконані у письмовій формі і підписані уповноваженими представниками Сторін.

16.4. Права та обов'язки Страховика та/або Страхувальника, підстави для відмови у здійсненні страхових виплат, зазначені у цих Особливих умовах, але які не передбачені Законом України «Про страхування», з метою їх правозастосування, повинні бути передбачені Договором страхування, якщо вони не суперечать закону.

16.5. Договором страхування може бути передбачено, що обидві Сторони залишають за собою право припинити взаємні обов'язки за Договором страхування у випадку введення особливого положення та інших надзвичайних заходів, об'явлених у встановленому порядку, а також у випадку дії непереборної сили, настання якої неможливо упередити, запобігти або уникнути – форс-мажор. Сторони повертаються до виконання своїх зобов'язань за Договором страхування після закінчення дії таких обставин.

Факт настання форс-мажорних обставин засвідчує Торгово-промислова палата України або інший, уповноважений законодавством України на це, орган.

16.4. Договором страхування можуть бути передбачені інші особливі умови страхування та/або страхові ризики, не передбачені цими Особливими умовами, якщо вони не суперечать чинному законодавству України.

10.4. Розмір страхового відшкодування визначається Страховиком на підставі даних огляду, виходячи з дійсної вартості пошкодженого, знищеного або втраченого майна, страхових сум та документів, що підтверджують розмір завданих збитків внаслідок настання страхового випадку.

11. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ.

11.1. Страхове відшкодування підлягає виплаті після того, як повністю будуть встановлені причини, обставини та розмір збитку. Страхувальник зобов'язаний надати Страховику всі необхідні, належним чином оформлені документи, що мають відношення до страхового випадку, та необхідні для визначення розміру збитків внаслідок його настання. Неподання документів без поважних на це причин, дає Страховику право на відмову у виплаті страхового відшкодування повністю або в частині збитку, не підтвердженій документально.

11.2. *Страхове відшкодування виплачується:*

11.2.1. *При викраденні* застрахованого майна – у розмірі його дійсної вартості.

11.2.2. *При знищенні* застрахованого майна – у розмірі його дійсної вартості за вирахуванням залишків, придатних до подальшого використання, якщо вони можуть використовуватись за їх прямим призначенням.

11.2.3. *При пошкодженні* застрахованого майна – у розмірі витрат на його відновлення до стану, в якому воно було до настання страхової події, але не більше вартості пошкодженого майна на день укладання Договору страхування.

Застраховане майно вважається пошкодженим або частково зруйнованим, якщо витрати на його відновлення, включаючи залишкову вартість, не перевищують його дійсної вартості на момент настання страхового випадку.

Витрати на відновлення майна передбачають:

- витрати на матеріали та запасні частини, необхідні для відновлення;
- витрати на оплату робіт по відновленню;
- витрати на доставку матеріалів до місця ремонту;
- інші витрати, необхідні для відновлення застрахованого майна до стану, в якому воно знаходилось безпосередньо перед настанням страхового випадку.

Якщо проводиться заміна пошкоджених частин, незважаючи на можливий їх ремонт без загрози безпеці подальшої експлуатації застрахованого майна, Страховик відшкодовує Страхувальнику вартість ремонту цих частин, але не вище вартості їх заміни.

Якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, з суми витрат на відновлення майна вираховується вартість зносу частин, що замінюються у процесі ремонту вузлів, агрегатів та деталей. Розмір вирахувань розраховується виходячи з дійсної вартості цих частин на день настання страхового випадку і їх первинної вартості.

11.3. *Страховому відшкодуванню не підлягають:*

- витрати, пов'язані зі зміною та/або поліпшенням застрахованого майна;
- витрати на тимчасовий (допоміжний), профілактичний та гарантійний ремонт;
- витрати на переробку та технічне обслуговування;
- інші витрати, зроблені понад необхідні для відновлення застрахованого майна.

11.4. Відшкодуванню також підлягають обґрунтовані і доцільні витрати по ліквідації або зменшенню завданої шкоди майну, підтверджені документально, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

11.5. Після виплати страхового відшкодування, до Страховика, у межах фактичних затрат, переходить право вимоги, яке Страхувальник має до особи, відповідальної за заподіяний збиток.

11.6. Якщо Страхувальник одержав відшкодування за збиток від осіб, винних у настанні страхового випадку, Страховик виплачує тільки різницю між сумою, що підлягає виплаті за умовами страхування, та сумою, отриманою від третіх осіб.

Страхувальник зобов'язаний протягом 3 (трьох) робочих днів повідомити Страховика про отримання таких сум.

11.7. Виплата страхового відшкодування здійснюється Страховиком у розмірі прямого збитку, якого зазнав Страхувальник, у межах страхової суми, встановленої Договором страхування (враховуючи страхові суми, встановлені для кожного найменування застрахованого майна).

Загальна сума виплат за одним або декількома страховими подіями не може перевищувати страхову суму за Договором страхування.

11.8. Якщо майно застраховане у кількох Страховиків і загальна сума перевищує дійсну вартість майна, то страхове відшкодування, що виплачується усіма Страховиками, не може перевищувати дійсної вартості майна. При цьому кожний Страховик здійснює виплату пропорційно розміру страхової суми за укладеним ним Договором страхування.

11.9. У випадку виникнення спорів між Сторонами щодо причин та розмірів збитку, кожна із Сторін має право вимагати проведення незалежної експертизи. Експертиза здійснюється за рахунок Сторони, яка вимагає її проведення, або Сторони можуть домовитись про оплату експертизи рівними частинами.

Експертами не можуть бути особи, що є конкурентами Страхувальника або які мають з ним ділові контакти, а також працівники цих осіб.

11.10. *Із суми страхового відшкодування утримуються:*

- безумовна франшиза;
- несплачені чергові частини страхового платежу (у разі сплати його частинами), якщо виплата здійснюється до настання строку їх сплати.

11.11. Здійснення виплати страхового відшкодування проводиться Страховиком згідно з умовами Договору страхування на підставі заяви Страхувальника і Страхового акта, який складається Страховиком.

12. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ АБО ВІДМОВУ В ЗДІЙСНЕННІ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ.

12.1. Страховик приймає рішення про здійснення або відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування протягом 10 (десяти) робочих днів з дня надання Страхувальником усіх необхідних документів, оформлених належним чином.

12.1.1. Страховик має право відстрочити прийняття рішення щодо здійснення виплати або відмови у виплаті страхового відшкодування якщо:

- подані документи не дають змоги повністю з'ясувати причини і обставини страхового випадку, розмір збитків, право Страхувальника на одержання відшкодування – до з'ясування таких обставин;

- справа, що стосується обставин страхового випадку, розміру збитку чи відшкодування перебуває на розгляді в суді – до одержання Страховиком рішення суду або ухвали про припинення (закриття) судового провадження, що набрали законної сили, а в разі оскарження в апеляційному чи касаційному порядку – після закінчення розгляду справи.

12.2. Після прийняття рішення про здійснення виплати страхового відшкодування, Страховик протягом 10 (десяти) робочих днів складає Страховий акт і здійснює виплату страхового відшкодування.

12.3. Якщо прийнято рішення про відмову у здійсненні виплати страхового відшкодування, Страховик протягом 5 (п'яти) робочих днів повідомляє про це Страхувальника (Вигодонабувача) письмово з обґрунтуванням причин відмови.

12.4. ***Підставою для відмови у здійсненні страхового відшкодування є:***

12.4.1. Навмисні дії Страхувальника або Вигодонабувача, що спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація таких дій, встановлюється відповідно до чинного законодавства України.

12.4.2. Вчинення Страхувальником – фізичною особою умисного злочину, що призвів до страхового випадку.

12.4.3. Подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет Договору страхування або про факт настання страхового випадку.

12.4.4. Отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні.

12.4.5. Несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховику перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків.

12.4.6. Інші випадки, передбачені законом України.

12.5. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у виплаті страхового відшкодування, якщо це не суперечить закону України.

12.6. Відмова Страховика у виплаті страхового відшкодування може бути оскаржена в судовому порядку.

13. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ.

13.1. Усі спори щодо дотримання Сторонами умов Договору страхування розглядаються і вирішуються шляхом переговорів, а при не досягненні згоди – у судовому порядку відповідно до вимог чинного законодавства України.

13.2. Строк позовної давності щодо вимоги Страхувальника (Вигодонабувача) до Страховика про здійснення виплати страхового відшкодування регламентується чинним законодавством України.

14. ОСОБЛИВІ УМОВИ.

14.1. Зміни та доповнення до цих Правил в обов'язковому порядку узгоджуються з уповноваженим органом у справах нагляду за страховою діяльністю.

14.2. Внесення змін до Правил страхування не впливає на дію Договорів страхування, які були укладені до дати їх внесення.

14.3. Усі доповнення і зміни до Договору страхування дійсні, якщо вони виконані у письмовій формі та підписані уповноваженими представниками Сторін.

14.4. Права та обов'язки Страховика та/або Страхувальника, підстави для відмови у здійсненні страхових виплат, зазначені у цих Правилах, але які не передбачені Законом України «Про страхування», з метою їх правозастосування, повинні бути передбачені Договором страхування, якщо вони не суперечать закону.

14.5. Договором страхування може бути передбачено, що Сторони залишають за собою право припинити взаємні обов'язки за Договором страхування у випадку введення особливого положення та інших надзвичайних заходів, об'явлених у встановленому порядку, а також у випадку дії непереборної сили, настання якої неможливо упередити, запобігти або уникнути – форс-мажор. Сторони повертаються до виконання своїх зобов'язань за Договором страхування після закінчення дії таких обставин.

Факт настання форс-мажорних обставин засвідчує Торгово-промислова палата України або інший, уповноважений законодавством України на це, орган.

14.6. Договором страхування можуть бути передбачені інші особливі умови страхування, якщо вони не суперечать чинному законодавству України.